

T-ES(2017)03_en final (BHS nezvaničan prevod)

12. maj 2017. godine

LANZAROTE KOMITET

Komitet država potpisnica Konvencije Vijeća Evrope
o zaštiti djece od seksualnog iskorištavanja i
seksualne zloupotrebe (Lanzarote konvencija)

.....

Interpretativno mišljenje

**o primjeni Lanzarote konvencije
na seksualne delikte nad djecom
čije izvršenje je olakšano upotrebom informacijskih i
komunikacijskih tehnologija (IKT)**

Usvojio Lanzarote komitet 12. maja 2017. godine

**Interpretativno mišljenje Lanzarote komiteta
o primjeni Lanzarote konvencije
na seksualne delikte nad djecom čije izvršenje je olakšano
upotrebom informacijskih i komunikacijskih tehnologija (IKT)**

1. Priznajući da su informacijske i komunikacijske tehnologije (IKT) seksualnim prestupnicima stvorile nove instrumente za ciljanje i nanošenje štete djeci i da je, u vrijeme donošenja Lanzarote konvencije, upotreba tih instrumenata nije bila poznata u istoj mjeri kao i danas, i priznajući da se IKT stalno i brzo razvijaju;

2. Imajući u vidu da djeca sve više koriste IKT, posebno društvene mreže i aplikacije za mobilne poruke, da bi komunicirala i stupala u veze sa drugima, što ih može, u nekim slučajevima, dovesti u kontakt sa seksualnim prestupnicima;

3. Uvažavajući specifične potrebe djece koja izvrše seksualno krivično djelo putem IKT, s ciljem rješavanja njihovih seksualnih problema u ponašanju u razvoju;

4. Imajući u vidu da djeca mogu biti izložena mnogobrojnim istim rizicima i na mrežama i van njih, kao što je nagovoranje da se uključe u seksualno eksplicitno ponašanje (bilo da je stvarno ili simulirano), vrbovanje ili prisiljavanje na učešće u pornografskim predstavama ili navođenje da budu svjedoci seksualnog zlostavljanja ili seksualnih aktivnosti;

5. Ističući da su mnoga djeca žrtve seksualnog iskorištavanja i zlostavljanja na više načina: oni su žrtve prestupnika koji vrše njihovo fizičko seksualno zlostavljanje, a istovremeno i prestupnika koji proizvode, distribuiraju, potražuju, naručuju, prodaju ili kupuju, razmjenjuju, preuzimaju sa interneta ili cirkulišu na internetu sadržaje sa seksualnim iskorištavanjem i zlostavljanjem ili, pomoću drugih vrsta IKT, pomažu i doprinose seksualnoj eksploataciji i seksualnom zlostavljanju te djece;

6. Imajući u vidu dugotrajan štetan uticaj seksualnih delikata koji se vrše nad djecom pomoću IKT, s obzirom na činjenicu da materijal o seksualnom zlostavljanju djece, kao što su slike i videa, često ostaje i dalje kruži na internetu dugo nakon što je fizičko seksualno zlostavljanje izvršeno;

7. Prepoznajući transnacionalni karakter koji je često prisutan u seksualnim deliktima nad djecom koji se vrše pomoću IKT, kao i činjenicu da se time može zakomplikovati identifikacija žrtava i gonjenje počinitelja;

8. Podsjećajući da Lanzarote konvencija propisuje da su potpisnice dužne da zaštite djecu od svih oblika seksualnog iskorištavanja i zlostavljanja;

9. Naglašavajući, u tom smislu, da su potpisnice dužne da osiguraju da dobrobit i najbolji interesi djece budu zaštićeni bez obzira na način na koji djeca postaju žrtve ili instrumente koji se koriste kako bi se omogućilo ili olakšalo njihovo iskorištavanje ili seksualno zlostavljanje;

10. Podvlačeći da se seksualno iskorištavanje i zlostavljanja djece "olakšano upotrebom IKT" odnosi na instrumente koje koriste počinioci koji ciljaju djecu kako bi počinili djela koja su obuhvaćena Lanzarote konvencijom i ne predstavlja novo krivično djelo;

11. Imajući u vidu da potpisnice određuju kako će regulisati krivična djela obuhvaćena Lanzarote konvencijom u okviru svojih nacionalnih pravnih okvira;

Komitete smatra da:

12. Postojeća krivična djela u Lanzarote konvenciji ostaju definisana u nacionalnom zakonodavstvu na isti način, bez obzira na instrumente koje koriste seksualni prestupnici da bi ih počinili, bilo upotrebom IKT ili ne, čak i kada tekst Lanzarote konvencije posebno ne spominje IKT;

13. Potpisnice trebaju, u primjeni Lanzarote konvencije, osigurati odgovarajuću reakciju na tehnološki razvoj, kao i upotrebu svih relevantnih alata, mjera i strategija za efikasno sprečavanje i borbu protiv seksualnih delikata nad djecom koji su olakšani upotrebom IKT;

14. Da bi se osigurala efikasna istraga i procesuiranje seksualnih delikata nad djecom čije izvršenje je olakšano upotrebom IKT, treba izdvojiti resurse i obezbijediti obuku vlastima odgovornim za istragu i krivično gonjenje;

15. Osim stvarnoj šteti prouzrokovanoj žrtvi, dužnu pažnju treba posvetiti i specifičnim dugoročnim uticajima koje seksualni delikti nad djecom čije izvršenje je olakšano upotrebom IKT mogu imati na žrtve, s obzirom na nastavak prisustva materijala o seksualnom zlostavljanju i eksploataciji djece na internetu dugo nakon što je djelo učinjeno;

16. Potpisnice su dužne da izrade ili prilagode programe ili mjere kako bi se zadovoljile specifične potrebe djece koja izvrše seksualno krivično djelo putem IKT, s ciljem rješavanja njihovih seksualnih problema u ponašanju u razvoju;

17. Potpisnice su dužne da podstaknu privatni sektor koji rade u oblasti IKT da doprinese sprečavanju i borbi protiv seksualnog zlostavljanja i iskorištavanja čije izvršenje je olakšano upotrebom IKT;

18. Potpisnice su dužne da, u skladu sa članom 10. Konvencije, podstiču saradnju između nadležnih državnih organa, civilnog društva i privatnog sektora u cilju boljeg sprečavanja i suzbijanja seksualnog iskorištavanja i zlostavljanja čije izvršenje je olakšano upotrebom IKT;

19. Potpisnice su dužne da, u skladu sa članom 38. Konvencije, saraduju u cilju suočavanja sa transnacionalnim karakterom koji je često prisutan u seksualnim deliktima nad djecom čije izvršenje je olakšano upotrebom IKT.